

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünneppnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér,
vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postal szétkü-
désel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 10
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 20 fill.

Az ősi jogok.

Most, mikor az előtt állunk, hogy behozzák Fiumébe a határrendőrséget, a városi anyakönyvi hivatalt pedig magyarul is kell vezetni az olasz mellett, feljajdul az autonomsajtó, jajveszékkel, siránkozik veszendő „ősi jogai“-ért. Ugy cselekszik, mint a gyászoló család, mikor szeretett halottját gyászszekéren viszik a sirkertbe. Ruháját szaggatva, haját tépve megy a koporsó után, mely a legdrágább földi kincsét ragadja magával. Az autonompárt az „ősi jogai“-t siratja. Az „ősi jogai“ után patakzik a könnye, éretük akarja a csendes népet forrongásba vinni.

Az idegen ember megilletődve állhat meg, mikor a „gyászoló család“-ot látja. Hát oly kegyetlen a magyar, hogy „ősi jogokat“ pusztít? Hát nem tanulhatta meg a maga szomorú során, hogy mi egy népnek a jog? Hát nem tudta még megérteni, hogy egy jogért *milliók* is hullatják vérüket? Nem tanulta meg megvetni a magyar azt a rabló népet, mely azon törekszik, hogy megfossa a gyöngébbeket a jogtól? Mert, ime, csákányát vágja most Fiume autonómiajának testébe, irtja az „ősi jogok“-at, melyek éltetői a népnek, sava-borsa minden nemzet-ségnek!

Ezek a jajsavak hallatszanak. Az idegen ember szeme könnybe lábbadhat hallatukra. Akad is talán kinek könnye csordul a fiumei „ősi jogok“ pusztulásán, temetésén. Pedig, megvizsgálódhatnának. A legnagyobb világcsalás folyik itt Fiumében. Nem szólva még a rosszakaratu önámításról.

Abban a koporsóban, mit gyászszos hangulattal az autonóm-vér-csék követnek *nincsen semmi*. „Ősi jogok“ soha sem haltak el magyar kéz alatt s ha el is multak, csak azért multak el, hogy új, a kor bélyegét viselő jogok, törvények uralkodjanak helyettük. Abban a koporsóban, mit az autonomsereg követ, nincs az ősi jogok hullája. A mi „ősi jog“ kimult, azt nem a magyar, az idők új szelleme temette föld alá. Vagy azt siratják? Azután fáj a szívük? Ám jó. Idézzük fel nyirkos kriptáiból az „ősi jogok“ aszott, dohos szagu szellemét. Uralkodjanak.

Ősi jog volt, hogy a halcsarnokba reggeli tíz óráig csak patricius mehetett vásárolni. A bárszony bugyelárisoknak és a talléroknek hajlongtak reggeli tíz óráig

a quarneroi halászok. Szegény ember, a nép, nem mehetett tíz-ig halat venni. Mikor már eltsiztultak a patriciusok, elhagyták a halcsarnokot, a népnek akkor nyílt meg a kapuja. A bőr erszények és zacskók akkor ürülhettek a halászok előtt, kik tíz órától tizenkettőig a maradék halat sózták a nép nyakába. S patriciusok szeméjét, hulladékát kotorták össze. Oh, ébredj, szeretett ősi jog! . . .

Ősi jog volt, hogy a municipiónak (városháza) csak pátricius lehetett tagja. Az intézte a város sorsát. A nép ki volt a municipióból zárva. Állati sorsban volt. Reménye se lehetett, hogy bejusson a municipióba. Végre kivihatták, hogy a nép közül *egyetlenegy* bejuthasson a patriciusok közé.

Igen ám, de ez is hogyan? Az ajtó mellett jelöltek neki külön helyet. Egy árva szót nem volt joga szólani. Néma szemlélője volt a tanácskozásoknak. Szavaznia se lehetett. A ruhája szegélye sem érhetette a patriciusokat, véleménye pedig nem zavarhatta meg a szavakká edzett gondolatokat. Egy joga volt csak. Tudtára adhatta a népnek, mit csinálnak a municipion az urak.

Ilyen s ehhez hasonló jogai voltak Fiumének, miket az idők friss szele temetett el. Olyan jogok, miket itt hangoztatnak, nincs és nem volt soha. Az alföldi délibáb nagyobb valóság, mint Fiume autonómiaja. Mégis, mintha az volna koporsóba zárva, vonul a képmutató gyászszereg egy imitált temetői menet után, elhantolni nem is létező halottakat, Fiumének ősi jogait.

Ez a város még csak ezután kaphat az államtól jogokat. Ha becsülettel dolgozik; ha nem alkot magának istenséget idegen népek bálványából; ha respektálja az államot, nemzetet; ha tisztelettel és bizalommal fogadja a magyar törvények rendelkezéseit. De ezek nélkül méltatlan még a szeretetre is. Ezekkel pedig annyi erőt szereshet magának, hogy az állam bátran és bizalommal ajándékozhatja meg koronája gyöngyét jogokkal, mik mind mai napig csak kegyelemből jutottak számukra.

Az autonompárt kudarcai.

1. Fölállítják a határrendőrséget;
2. A szabadhajózást „nemzeti“ érdekből fejleszti az állam;
3. Fiume elvesztette mértékhatel-sítő hivatalát;
4. Az üzletek cégereín a magyar nyelv is szerepelhet;
5. Az anyakönyvi hivatalt magyarul is kell vezetnie a magyarul nem tudó városnak.

Polónyi törvényjavaslata a bírák-ról és ügyészekről. Polónyi Géza igazságügyminiszter a bírói és ügyészi szervezett némely módosításáról törvényjavaslatot készített, a mely 10 szakaszban megállapítja a bírói és ügyészi kar előléptetési és részben fizetési viszonyait.

Cause ed effetti.

Abbiamo durato pazienza a leggere l'articolone dal titolo spropositato che oggi pubblica il giornale di via del Fosso, e certo non ci occuperemo del noioso vaniloquio, in cui si parla di tante cose, senza che l'autore si dia il più piccolo pensiero di dirne di ragionevoli e serie. Ad ogni modo però, v'è in esso, prescindendo dalla grottesca astruseria e dal solito ridicolo sussiego questa volta abbastanza bene orpellato da una ostentata modestia, una specie di requisitoria contro sé ed i suoi e il riconoscimento di una situazione per lui e per essi sconsolante.

Lasciamo dunque il giornale di via del Fosso di parodiare i treni di Geremia, e parliamo un po' calmi e oggettivi sulla situazione.

Non solo dalle parole del giornale accennato: ma dai sensi e pensieri che trovano espressione nei crocchi risulta manifesto che oggi una parte della cittadinanza si trova sotto il peso di un amaro disinganno. Potremmo a questo proposito dire che così accade a chi presta fede ai ciarlatani, e si scaglia brutalmente su chi svela chiara la ciarlataneria.

Ma a noi preme anzitutto constatare che la situazione non è così grave come la si vuol far credere, e che se disinganno c'è, ciò deriva soltanto dal fatto che si sono nutrite ingiustificate e quindi naturalmente fallaci illusioni.

Esaminiamo oggettivamente, spassionatamente la situazione e vedremo che nè l'autonomia nè la lingua italiana corrono a Fiume pericolo di sorta. L'Ungheria vuole conservato a Fiume il suo carattere italiano, su questo non v'ha dubbio di sorta. E gli odierni avvenimenti non sono punto atti a scemare questa sicurezza; ma nello stesso tempo essa vuole — e ciò è naturalissimo — che nella città ci sieno pure i segni esterni della sua appartenenza alla sacra Corona di Santo Stefano. Nè le annotazioni bilingue allo Stato Civile, nè la varietà delle insegne varranno a togliere nulla alla lingua italiana, che continuerà essere coltivata come e quanto ciascuno vorrà e sarà ognora la dominante nella nostra città.

Lo spettro pauroso è ora l'accordo fra gli ungheresi e i croati. Che ha temere Fiume da ciò? Essa è esclusa, per unanime consenso dei partiti dominanti croati, dall'accordo; Fiume resta quale è. Ma che dunque? Ungheresi e croati dovranno essere fra loro in eterna guerra perchè così piacerebbe a quell'allucinato e disgraziatissimo ch'è l'onorevole deputato di Fiume?

Se la polizia confinaria di Stato fosse una istituzione che si volesse introdurre a Fiume soltanto per un capriccio, pel gusto sciocco di farle dispiacere o dispetto. oh, allora le proteste sarebbero ben a posto. Ma governo e parlamento hanno creduto di prendere un provvedimento generale a maggiore sicurezza dello Stato ungarico: la polizia confinaria di Stato, da istituirsi in tutte le città di confine. Essa quindi viene istituita a Fiume per l'unica ragione che Fiume è città di confine; ma avrà il suo ufficio esclusivo di polizia nei confini e non avrà nessuna ingerenza negli affari della città.

Se Fiume non fosse paese di confine certo questa polizia non sarebbe qui introdotta. E bisogna anche riconoscere un fatto. Il governo non introduce a Fiume la polizia di Stato, perchè vuole rispettata l'autonomia ch'esso stesso ha concessa; ma non perchè lo statuto civico gliene tolga il diritto. Lo dicemmo già; ci fu chi, con ben altro intendimento che di giovare al paese, trasse in errore ed inganno i cittadini, e coi paroloni: *dritti aviti, prerogative antiche* che non hanno ormai significato, fece credere la città nostra defraudata di diritti che nessuno mai seppe dire in che consistessero.

Si fece una guerra che durò quasi 5 anni, e si cantò vittoria, mentre invece non si era fatto che rinunciare a diritti che il governo ungarico, nell'elargire lo statuto, aveva pur concesso.

Quanto più onesti e più patrioti sarebbero stati se coloro che si sono assunti la guida della memorabile agitazione avessero detta semplicemente la verità e avessero insegnato a trarre vantaggio materiale e morale della situazione che si era creata. Invece hanno respinto, per stolto orgoglio che toglieva loro la vista serena delle cose, un dono che donava a Fiume un'autonomia davvero; poichè quella onde si va tanto gloriosi e ha per palladio lo statuto civico è la negazione dell'autonomia. Questa è verità, e se i guidatori l'avessero detta, si sarebbe lavorato ben in altra guisa a vantaggio della città, la quale godrebbe ora, come a quei tempi di cui un onorevole, anima tutta fiumana, sospira il ritorno, la fiducia intera del governo e della nazione ungarica, che sarebbe felice di veder l'unico porto ungarico gareggiare coi più famosi del mondo. E per oggi basta.

Határrendőrség Fiumében.

A határrendőrségnek Fiumében is való felállítására *befejezett tény*. Azzal a hírrel szemben, hogy a határrendőrség már 1907. január 1-én kezd meg Fiumében működését, most az hírlik, hogy megmarad az *eredeti terv*, mely szerint 1907. március 1-én kezd ténykedni a határrendőrség. Ez nem jelent *elhalasztást*, amennyiben a határrendőrség felállítására az eredeti terv szerint megy véghez.

Il Conto consuntivo comunale pro 1905.

Pagine 108 e 109: *Canalizzazione della via Confine.*

Anche qui la spesa è stata maggiore di Cor. 1433 per la quale si ottenne un credito suppletorio di **Cor. 1456.33** e che viene motivato con un secco, secco:

„Vale quanto detto ad 2 c.“ e noi, per non riuscire tediosi, ci valeremo della identica frase: Vale quanto detto per la canalizzazione pi via Belvedere. Ciò si comprende lo facciamo per non inoltrarci di più in questo ginepraio.

Proseguiamo che ancora non siamo giunti alla fine, prima di arrivare alla quale siamo certi che ne vedremo di più sorprendenti ed enigmatiche.

Per lavori impreveduti delle opere stradali (fogli 110-111) venivano stabilite Cor. 1000 nel mentre la competenza corrente alla chiusa dell'anno ammontava a Cor. 6295, quindi eccedente il preventivo di Cor. 5295 sanate dal suo bravo credito suppletorio di **Cor. 5650**. Qui pure qualcuno sbarrerà tanto d'occhi, ma niente paura, calma ci vuole ed attendere la spiegazione di questa maggior spesa, la quale non è che puramente **illusoria**, insomma una spesa che sembra una spesa; ma che in realtà non è affatto una spesa!!

Non ci si accusi di fare dei bistecchi, no! lungi da noi tale idea! A dir vero sembra un paradosso, ma invece no, è la ben conosciuta storiella: Ha la testa di cane e non è cane, ha la coda di cane e non è cane, ha... ma già ci avrete compreso speriamo e se non siamo riusciti a farci intendere allora ascoltate quanto viene esposto nelle relative osservazioni. „Quasi tutto l'importo conteggiato quale competenza è figurativo (avete inteso?), poiché i lavori in essa contemplati vengono compensati da pari introiti.

„La competenza si compone delle seguenti partite:

a) Costruzione di un marciapiedi lungo la casa della ditta Miculinich e Richtmann Cor. 645 delle quali Cor. 475 vengono rifiute dalla ditta.

b) Allargamento di un tratto della via Germania „ 1650 da prelevarsi dal Fondo apertura e regolazione nuove vie

c) Metà della spesa per la regolazione del tratto della via Volosca „ 4000 da prelevarsi anche dal Fondo apertura e regolazione nuove vie.

Cor. 6295 restano quindi a carico di questa posizione soltanto Cor. 170 del lavoro ad a).

Se questa benedetta posizione non doveva sopportare che sole Cor. 170, che bisogno vi era di sovraccaricarla di ben altre Cor. 6125 per lavori i quali qui ci entrano come i cavoli nel *pater noster*? Non siamo però ancora alla fine, dunque avanti!

Il Capitolo XIII *Acquisto di realtà*, numero progressivo: *nessuno*, suddivisione b *Diverse*, ebbe una competenza di Cor. 49525.60, la quale, per non essere stata quivi preventivata somma alcuna, costituisce un sorpasso di pari somma il quale anche come gli altri dig-

già citati, non è niente affatto un sorpasso, poichè a foglio 113 ad XIII b si legge chiaro:

„Nella competenza figurano le seguenti partite:

a) Acquisto terreno a Plasse da Blecich Giuseppe Cor. 3225.60 a carico del Fondo apertura o regolazione nuove vie.

b) Idem dagli (riteniamo che sarà agli) eredi Scrobogna Giovanni „ 21000.— con copertura come ad a).

c) All'Amministrazione della chiesa di S. Andrea per la cassetta N. 6 in piazza S. Andrea „ 800.— con copertura come ad a) e b).

d) Versamento nel Fondo apertura e regolazione nuove vie, di parte del ricavo della vendita di uno stabile in via Maccello „ 24500.— Cor. 49525.60

„Come si vede nessuna delle citate posizioni resta a peso di questa partita, poichè le prime tre vanno a carico del Fondo apertura e regolazione nuove vie, e la quarta riguarda il versamento nel fondo nel detto fondo d'importo ricavato dalla vendita di uno stabile comunale.“

Dunque, se nessuna di queste partite vanno a carico di questo capitolo, perchè portarvele?

Che razza di ghiribizzo è stato quello di far apparire delle spese, che l'ufficio contabile stesso asserisce essere semplicemente figurative, e per nessun conto riferentisi a questo ramo di amministrazione civica ma ad uno del tutto estraneo, come quello cui appartengono di fatto e che sarebbe il Fondo apertura e regolazione nuove vie?

Vi è o non vi è l'idea, la ferma idea, di far vedere luciole per lanterne!

Subito, subito, lo proviamo.

(Continua)

HIREK.

— **A politici választók névjegyzéke.** Tegnap érkezett a városi tanácshoz a Curia határozata azon felszólalások tárgyában, melyek a városi tanács által összeállított politikai választók névjegyzékére vonatkoztak.

A Curia kevés változással jóváhagyta a tanács névjegyzékét.

— **A tanítók közgyűlése.** A *Fiumei Hirlap* tegnapi vezércikke foglalkozott a „Fiumei Tanítók Egyesületének közgyűlésével, melyen tudvalevőleg szóba hozták azt a sérelmet is, mely az állami tanítóságot Zanella Rikárd nemzeti-ségi képviselőtől érte. A közgyűlés a kérdéssel nem akart foglalkozni, minek az volt az oka, hogy a dapirenden hozták szóba, ez a kérdés pedig nem volt napirenden megállapítva. Legföljebb napirend előtt bocsáthatták volna a közgyűlés elé. Így csak formális okokon mult, hogy nem vették a kérdést tárgyalás alá.

— **Az ezüst koszoru.** Ily címen a *Fiumei Hirlap* tegnapi számában „A Veka alól” című rovatban megírtuk, hogy a fiumei állami iskolák növendékének ezüst koszorujára, mit a Rákóczi-nnépélyre vettek, dr. Mály Ferenc ta-

nár rávésette nevét. Ez ügyben ma az ezüst koszoru készítője, Giganti ékszerész nyilatkozatot állított ki, mely szerint a koszorun csak néhány diák neve állott. Ezek a diákok megrovást is kaptak emiatt az igazgatótól. Dr. Mály Ferenc tanár egyébként az írást tiltakozik leginkább, hogy az autonompárt tagjának tüntették fel. Nos, ha nem tagja, Rákóczi szelleme megbocsájtana neki akkor is, ha neve mégis szerepelne az ezüst koszorun!

— **Orosz martiró.** Ismeretes, mily élénk tevékenységet fejtenek ki az orosz nők a forradalmi mozgalmakban. Arisztokrata családok gyermekeit is magával ragadja a forradalmi szellem és számosan sínylenek közülük börtönben. Még élénk emlékezetben lesz Ismailowitsch kisasszony esete, aki bombát vetett Kurlov minski kormányzó kocsija elé, a merénylő egy orosz tábornok leánya volt, aki rokonságban állott a cári családdal. Nagyobb feltűnést keltett azonban a merénylet, melyet Benewskaja kisasszony követett el, Dubassow admirális, Moszkva volt kormányzója ellen, akit a moszkvai törvényszék nemrég szibériai kényszermunkára ítelt. Benewskaja kisasszony egy tábornok leánya kiváló szerepet játszott a pétervári előkelő társaságokban. Elismert szépség volt, de műveltségével és szellemességével is messze kivált. Benewskaja kiasszony a terrorista párt tagja lett és itt bámulatos tevékenységet fejtett ki. Március végén Lublowskij technikus kíséretében Moszkvába utazott és április elején elkövette a merényletet, amiért most kényszermunkára ítélték.

— **Pályázat a városi kórház élelemszállítására.** A városi kórház igazgatósága pályázatot hirdetett az élelmi és egyéb szükségleteinek u. m.: kenyér, hus, tészta, tej, bor, tojás, szappan, lug, fa és szén szállítására. Egy koronás bélyeggel ellátott zárt és lepecsételt ajánlatokat f. év. november 30-án déli 12 óráig lehet beadni.

— **Vay-torta.** Vay Sándor gróf a fiumei kávékereskedő magyar író kedves karácsonyi édességről gondoskodott. Vay-tortát készített, mely a legjobb édességnek bizonyult. Saját tapasztalatunk révén mondhatjuk ezt. Szerkesztőségünkbe ma egy csinos cukrázsziasszony állított be s a világ legújabb tortáját tette íróasztalunkra, hol csak tollak, tintásüvegek, újságok és kutyanyelvek szoktak heverni. A kedves ajándéknak nagyon megörültünk s lelkiismeretesen megosztottuk egymás között. A lap munkatársai és a szedők egyaránt ettek a kitűnően elkészített tortából, melynek ezen a legragyonzóbb jövendőt jósoljuk. Szaporodni és fogyni fog, a mig csak kedveli valaki a világon a tortát. Üdvözljük jó gondolataért Vay Sándor gróft.

— A torta kávéból van készítve.

— **Drámai társulat a Kommunaleban.** *Gramatica* Irma olasz drámai társulata, mely Ando Flavio igazgatása alatt áll, szombaton kezdi meg 16 előadásra terjedő ciklusát a városi színházban. Szinre kerül ez estén Dumas Sándor „Demimonde” című 5 felvonásos színműve. Az előadás este 8 órakor kezdődik és fél 12 óra körül végződik. — **Bérlétfeltételek 10 előadásra:** Belépődíj a páholyokba és a földszintre 14 korona, zsöllyeszék az első három sorban belépődíjjal együtt 32 K, a többi sorokban 30 K, földszinti páholy a belépődíjon kívül 100 K, közép- és elsőrendű páholy a belépődíjon kívül 152 K, másodrendű páholy a belépődíjon kívül 76 K. Fél bérlétek is kaphatók. Árak egy-egy előadásra: Belépődíj a földszintre és a páholyokba 1:20 K, zsöllyeszék az első három sorban belépődíjon kívül 1:60 K, zsöllyeszék a többi sorokban a belépődíjon kívül 1:20 K, földszinti páholy a belépődíjon kívül 8 K, a közép és első

emeleti páholy a belépődíjon kívül 12 K, másodrendű páholy a beléptidíjon kívül 6 korona. Belépődíj a karzatra 40 fillér, ülőhely az első sorban a belépődíjon felül 60 f, ülőhely más sorokban 40 f. Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy egyes új darabok előadása alkalmával az árakat felemelje. Legközelebb Bernstein F. „La Raffica” című 3 felvonásos új drámáját fogják előadni.

— **Strassnoffot elfogták.** A többrendbeli szélhámoságai után Fiumében is ismert Strassnoff Ignác nemzetközi iparlovagot tegnap a budapesti rendőrség elfogta. Strassnoff Ignác október 23-án leutazott Zágrábra, a hol a legközelebbi szállodában szállt meg. A szállóban Oskar Berger von Wildenegg néven külügyminiszteri titkárnak mutatkozott be. Az előkelő, állandóan frakkban és érdemjelekkel járó szélhámos kitűnő modorával a legelőkelőbb zágrábi körökbe befurakodott. Október 26-án ellátogatott Pejacevich Tivadar gróf horvát bánhoz, a kihez beküldte névjegyét. A horvát bán fogadta, mire előadta neki, hogy őt Aehrenthal báró, a kinek titkára, küldte azért, hogy bocsánatot kérjen azért, mert nem teheti személyesen tiszteletét, de reméli, ha a külügyminiszter Budapesten fog tartózkodni, akkor személyesen érintkezhetik vele. Másnap a szélhámos látogatást tett az érseki palotában és később megismerkedett több tekintélyes politikussal és gazdag kereskedővel. Az egyik politikus leányát feleségül is kérte. Egy hónapon át tudta csalásait leplezni s csak akkor, a mikor híre terjedt annak, hogy eljegyezte magát, menyasszonyának egy kérése kutatni kezdett a rivális kitéte után. Megfigyeléseit e hó 22-én tudatta a zágrábi rendőrséggel, a mely kérésére két ügyes dejektívét bízott meg a megfigyeléssel. Ezek folyton nyomában voltak a szélhámosnak, aki látva ezt, hamarosan elutazott Zágrábról; előbb azonban több horvát paptól s egyéb horvátországi vagyonos embertől közel tízezer koronát csalt ki. A detektívek vele utaztak Budapestre, de Strassnoff a keleti pályaudvaron az étermen keresztül megszökött előlük. A zágrábi detektívek a budapesti rendőrségre mentek és előadták gyanújukat Krecsányi detektívönök a leírás után azonnal tudta, hogy akit keresnek nem lehet más, mint az előtte jól ismert Strassnoff Ignác. Tegnap délután 5 órakor a keleti pályaudvaron egy Belicska Etel nevű kis lány jelentkezett Strassnoff podgyászát. Az ott leleselkedő detektívek a leány után mentek a Cserhát-utca 23. számú házba, ahol Brudermann-Bánfi Róza nevű nő lakásán, egy félreeső helyen rejtőzve megtalálták Strassnoffot. A szélhámost azonnal letartóztatták és bevitték a főkapitányságra. Itt Peregzőgi Sándor rendőrkapitány hallgatta ki. Strassnoff rendkívül flegmatikusan viselte magát kihallgatása alatt.

— Nem is bánom, hogy letartóztattak legalább pihenek. Ugy is jó életem!

Strassnoff Ignácot ma délelőtt Sándor László dr. rendőrfogalmazó hallgatta ki. Strassnoff beismerve, hogy az ismeretes szélhámoságokat elkövette. 1100 korona készpénzt találak nála. Miután feljelentést nem tettek ellene, büntügyi vizsgálatot nem folytathat a rendőrség. Strassnoffot ezért dőlben ki akarták vinni a toloncházba, hogy tiltott visszatérés címén megindítsák ellene a kihágási eljárását. Strassnoffnak azonban megint nem volt szerencséje. A déli órákban ugyanis megjelent a rendőrségen a Dán testvérek cég megbízottja és család miatt feljelentést tett Strassnoff ellen. Sándor rendőrfogalmazó erre ismét kihallgatta Strassnoffot ez kihallgatása után letartóztatta. A toloncházbavitel tehát elmaradt és a drága prémes bundás, cilindres szélhámost egyelőre a főkapitányság cellájában őrzik.

— **Apró hírek. Dráma az iskolában.** Az arezoi reálskola lépcsőházában véres tragédia játszódott le. A póterettségin elbukott 19 éves fiatal ember, egy tekintélyes ügyvéd fia, Patrone nevű tanárára többször rálőtt és fejen sulyosan megsebezte. Az elkeseredett fiatal ember ezután önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert és egy jól irányzott lövéssel véget vetett életének.

Dinamitrobbanás. Salzburgból sürgönyzik: Rökstein közelében a Tauern-alagút építésénél dinamitrobbanás folytán négy munkás sulyosan megsebesült. A Rolsbach-völgyben a zinkbányában egy bányász dinamittöltény felrobbanása következtében sulyosan megsebesült.

Kisiklott vonat. Pilsenből jelentik: Az Égerből tegnap hajnaln 5 órakor elindult 16. sz. személyvonat mozdonya Tusgau-

Kosolup állomásnál kisiklott. A vonat két órai késéssel érkezett. Három személy könnyen megsebesült. A vasuti forgalom nem szenvedett akadályt. A vizsgálatot megindították.

Zátonyra jutott hajó. Londonból jelentik: A Lloyd jelenté Port-Szaidból, hogy a Réva nevű angol szálltógőzös tegnap délelőtt 10 órakor a 146 és 152-ik km. között zátonyra jutott, miáltal a csatornán elzárta a forgalmat.

Canada új szigetei. Ottavából (Canada) jelentik, hogy Bernier kapitány, a kit a kormány azzal bizott meg, hogy kutassa át a sarkvidéket, azt jelenti, hogy a kormány nevében birtokba vette a következő tizennégy szigetet: Melville, Principe Patrick, Elginton, Emeraude, Byam, Martin, Bathurst, Cornwallis, Griffith, Lowther, Young, Garred, David és Billov.

Frigyes főherceg osaládja a Tátrában. Lőcséről jelentik, hogy Frigyes főherceg családjával január elején Tátralomnicra érkezik mintegy 4-6 heti téli tartózkodásra. A főhercegi udvarmesteri hivatal 16 szobát rendelt a fejedelmi vendégek részére.

Olasz vámhivatalnokok sztrájkja. Rómából jelentik, hogy a vámhivatalnokok sztrájkja több városra terjed ki, eddig azonban nem tett nagy kárt, mert a vámhivatalnokok vezetői nagy erélyt fejtenek ki.

Rendőri brutalitás. Modrics Lukács fog. adóőr 18 éves leányával szemben házfegyelmi jogát gyakorolta, mire a megfenyített leány apját a rendőrségen feljelentette. Közben az éjjeli szolgálattól elfaradt Modrics pihenni tért és arra neszelt fel, hogy két rendőr behatolt szobájába és le akarta tartóztatni.

Modrics természetesen ellenvetést tett, mire megragadták, összevissza verték és kezefejére kötelet tettek, azt annyira megszorítva, hogy a bőr alul kiserkent a vér. Modrics neje megrémülve, férjének segítségére sietett, mire az asszonyt mellbe lökték és a karján tartott csecsemőt is durván érintették. Azután távoztak, anélkül, hogy Modricsot letartóztatták volna.

La polizia confinaria di Stato. La polizia confinaria di Stato sará qut istituta nei prossimi mesi ed entrerà in azione col 1 p. v. marzo. Non si tratta punto di una dilazione, ma dell'attuazione del piano precedentemente stabilito.

Dr. Keszthelyi Péter Szusákon lakik a 68. számú Ruzsics-féle házban. Telefonszám 499. Rendel délelőtt 11-től 12 és félórán és délután 2-4ig.

TÁVIRATOK.

A Ház ülése.

Budapest, nov. 28. A képviselőház mai ülését *Justh* Gyula elnök nyitotta meg d. e. fél 11 órakor.

A kormány részéről jelen van Kossuth kereskedelmi, később Andrassy belügy- és Apponyi vallás-és közoktatásügyi miniszter.

Kossuth a koronaőr megválasztásának tárgyában tesz előterjesztést, majd folytatódik az 1907. évi költségvetés részletes tárgyalása. Napirenden van a kereskedelmi tárca tétele.

Bakó Mihály szólal fel, beszédére Kossuth kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy javítani fog a tisztviselők helyzetén, különösen adományok engedélyezésével. A vasutasok ügyeit is rendezni fogja. A fiumei vasuti állomás nem felel meg rendeltetésének, de egy új állomás építésére a költségvetésben nincsen fedezet.

Hazafias szárnyalású beszédét lelkesen megéljenzették.

Buday Barna képviselő beszélt még a tétel elfogadása mellett, mire azt megszavazták.

Több interpelláció következett, melyekből felemlítendő **Vlád Aurél** interpellációja a koalíció és a trón között létrejött paktum tárgyában. Kossuth kijelentette, hogy ilyen paktum nincs.

Ezzel az ülés véget ért.

Új csapatelhelyezések.

Budapest, nov. 28. Komoly osztrák körökben bizonyosok afelől, hogy Magyarország déli részében tömeges új csapatelhelyezések lesznek.

A dumai választások.

Pétervár, nov. 28. A dumai választásokra nagy előkészületeket tesznek egész Oroszországban. Az alkotmányos demokraták, az ugynevezett kadétok pártja a Novoje Vremja jelentése szerint, választási kompromisszumra lépett a szociáldemokratákkal. A jobboldali pártok energikus eljárása kényszerítette a kadétkat erre a lépésre. A kompromisszum értelmében Pétervár kilenc kerületéből öt jut a kadétknak és négy a szociáldemokratáknak. Minthogy pedig a szociális forradalmárok is igényt tartanak több mandátumra, valószínű, hogy a kadétk a szociáldemokraták és a szociális forradalmárok új kompromisszumot fognak kötni.

Az osztrák választói reform.

Bécs, nov. 28. A képviselőház tegnap befejezte a reixtrati választói rend 42. szakaszának tárgyalását. Sternberg gróf tiltakozik a vita korai berekesztése ellen, hevesen megtámadja Kramarz képviselőt és hazaárulással vádolja. Tiltakozik a magyar királynak a törvényhozásba történő alkotmányellenes beavatkozása ellen s újabb kirohanásokat intézve a korona ellen, megjegyzi, hogy elérkezik egyszer az az idő, hogy a hadsereg a Burg ellen vonul. Miután az alelnök több ízben megintette és a szó megvonásával fenyegette, e kirohanás után megvonják tőle a szót.

A horvat országgyűlés.

Zágráb, nov. 28. Az országgyűlés tegnapi ülésén Pejacsevics gróf bán nyilatkozatot tett Chavrak volt helyettes bárnak ismert körlevéléről, a melyben szó volt arról, hogy Boszniában szerb bizottság működik, a melynek Medakovics országgyűlési elnök is tagja. A bán kijelentette, hogy a körlevélben tett vádat egész terjedelmében visszavonja, azután így folytatta:

Ki kell nyilatkoztatnom, hogy egyetlen tény, de még csak egy ténynek árnyéka sem forog fenn, a mely megerősítené azt a vádat, a mely miatt a szóban forgó körlevelet megírták.

Zsaroló lordmajor.

London, nov. 28. Szanfranciskóból sürgönyzik: Szanfranciskó polgármesteréről, *Schmitz* Jenőről az utóbbi időben annyi diffamáló dolgot irtak és beszéltek Amerikában, hogy a városi tanács kénytelen volt ellene végre a büntető eljárást megindítani. *Schmitz* Jenőt, Szanfranciskó polgármesterét több rendbeli zsarolással és egy sereg más büntetendő cselekménnyel vádol-

ják. Az érdekes ügyről a következőket jelentik:

Schmitz Jenőt a sanfranciskói tanács sürgösen visszarendelte Berlinből Amerikába. Mikor *Schmitz* New-Yorkba érkezett, a hajó fedélzetén detektívek fogadták és őrizet alatt, őt valamint a vele levő városi tanácsost: *Ruef* Károlyt elkísérték Sanfranciskóba. *Schmitz* és *Ruef*et főleg azzal vádolják, hogy megszarolták a sanfranciskói összes vendég-lősöket olyanformán, hogy megfenyegették őket az italmérsi jog megvonásával, ha nem fizetnek 1000-2000 dollárt. A legsúlyosabb vád azonban az, hogy *Schmitz*, a ki az összes lebujszókat és mulatóhelyeket bezáratta, egy leirhatatlan lebujszó tart fenn, a melyben menedéket találtak a hontalanná vált összes kétes hírű nők. A konkurencia nélkül maradt lebujszó fényesen jövedelmezett, hogy az első esztendőben egy fél millió dollárt keresett rajta *Schmitz* és társa: *Ruef*. Sanfranciskó tele van „desperádókkal”, (amerikai utcai rablók) a kik teljességgel lehetetlen közbiztonsági állapotokat teremtenek. Az utcákon fegyver nélkül már járni sem lehet *Schmitz*, a ki állítólag ezektől a bandáktól is pénzt kapott, türte a garázdálkodást.

A tigris karmai közt.

Berlin, nov. 28. *Henricksen* állatszeli-dítőt, ki a *Schuhmann*-féla cirkuszban tigriseket mutat be, tegnap este egy tigris megtámadta és súlyosan megsebesítette. *Henricksen* épp a legveszedelmesebb mutatványát produkálta, azt, a mikor egy nagy tigris az ő feje felett ugrik el, miközben észrevette, hogy a tigris már nem engedelmeskedik akaratának. A tigris ugrott ugyan, de ugrás közben talpával az állatszeli-dítő felé vágott. *Henricksen* megakart fekezni a tigrist és újra ugrásra kényszerítette. Ezúttal azonban a tigris nem *Henricksen* felett, hanem egyenesen nekiugrott. *Henricksen* a földre esett, de szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem revolvert rántott és néhány vaklövést tett. A tigris ez által megrémülve visszugrott, *Henricksen* pedig azonnal talpra állt, visszaüzte a tigrist és bár több sebből vérzett, újból a közönség elé állhatott, mely nagy tapsal fogadta. *Henricksen* azonnal a sebészeti klinikára vitték hol kezéin és lábán számos tepett sebet állapítottak meg. Mellének balfelén súlyos seb tátongott és feje is vérzett, *Henricksen*-t azonnal bekötötték, mire nyomban felvette egyenruháját és visszament a cirkuszba, hol még egyszer mutatkozott a közönség előtt, mely újból viharosan üdvözölte.

Az orosz események.

Odessa, nov. 28. A huligánok újra pogromra biztatják a csöcseléket. A zsidók nagyon félnék s mivel *Kaulbars* tábornok főkormányzó nem akarja őket megoltalmazni, Sztolipin miniszterelnökhöz fordultak segítségért.

Új svéd hadihajó.

Stokholm, nov. 28. E napokban állítják szolgálatba a svéd haditengerészet újkéntededik páncéloshajóját. A nagyhatalmak hajóóráisaihoz viszonyítva a svéd páncélosok igen kicsinyek, mert az a rendeltetésük, hogy a svéd partvidék számtalan kanyarulata közt mindenütt könnyen mozoghassanak s meglepés-sék az ellenséget. Az új páncélosnak II. Oszkár a neve. A hajó 4270 tonnatar-talmu; hossza 87,5 méter, mélységjárata

5-13 méter. Van rajta 2 huszonegycen-timéteres, 8 tizenötcentiméteres gyors-tűzelő, 10 ötvenkét milliméteres ágyu és hét torpedókilövő cső.

Az angol király és a német császár ta álkozása.

Berlin, nov. 28. Vilmos császár hivatalosan bejelentette *Edvárd* királynak, hogy ott lesz Cowesben a jövő évi regattán. A császár négy napig lesz *Edvárd* király vendége, Londonba azonban nem látogat el.

Új egyiptomi ujság.

Kairó, nov. 28. Az egyiptomi nemzeti és angolgyűlöli párt vezére, *Musztafa* Kamel basa, a kinek *Leva* című arab lapja folytonosan izgat *Cromer* lord politikája ellen, társaságot alapított, a mely legközelebb új lapot ad ki. A lap, mely *Musztafa* Kamel vezetése alatt fog állani, francia és angol nyelven fog megjelenni ezekkel a címekkel: *L'Etendard* Egyiptien és *The Egyptian Standard*. Az új lap feladata a kiadótársaság alapszabályai szerint „Egyiptom és az egyiptomiak megvédeése és alkotmány követelése Egyiptom számára”. Kairóban ez idő szerint öt ujság jelenik meg francia nyelven és egy francia és angol nyelven egyszerre.

Az Egyesült-Államok és Anglia gyarmat-cseréje.

London, nov. 28. Az angol kormány és az észak-amerikai Egyesült-Államok kormánya között, nem kötelező tárgyalás folyik ezidőszerint arról, hogy a Fülöp-szigeteket kicseréljék *Ujfundland*ért és *Jamaiká*ért. Az angol kormány tette azt a javaslatot, hogy Amerika engedje át a Fülöp-szigeteket Angliának s megkapja cserébe helyettük *Ujfundland*ot és *Jamaiká*t. Az amerikai kormány késnek nyilatkozott arra, hogy e kérdéstről nem kötelező tárgyalásba lép. *Jamaika* lakossága belemegy a cserébe, míg az *Ujfundland*iak tiltakoznak ellene. Kanada részéről is tiltakozást várnak.

Szerkesztői üzenetek.

Naturwissenschaftlicher Club. Rövid, nyomtatott cikkét, melynek címe: *Einladung*, megkaptuk, de nem tudjuk, mit jelent. Azt hisszük, hogy németül van írva s így le is mondunk a reménységről, hogy megérthessük valaha. *Einladung* című cikket így vaktában is közölhetlenek s éjjeli és nappali menedékhelyére, a papirkosárba vetettük. Ha máskor prózát vagy költeményt méltóztatik küldeni, sziveskedjék azt magyarul vagy olaszul megírni, mert mi csak ezen a két szép nyelven beszélünk.

„MONTE VERDE“ vendéglő

Via dell'Ospedale 7. szám.

Ajánlja a n. é. közönségnek leg-izletesebb

magyar konyháját

valamint kitűnő

magyar- és dalmát borait

a legmérsékeltőbb árak mellett.

Abbonensek elfogadtatnak.

Kőbányai polgári sör

az „Europa”, „de la Ville”, „Hungaria” szálloda ét-termeiben, a „Magyar vendéglő”, „Cità di Pisino”, „Leon d'oro”, „Trattoria alla Bonavia” és több más nevesebb vendéglőben és kávéházban kapható.

Megérkeztek! Megérkeztek!

FURLACH F.**Órarakta**

FIUME, Via Fiumara.

Arany, ezüst és nickel órák a legjobb svájci gyárakból.

Dus óralánc választék.

3 évi jótállás.

Javitások legpontosabban eszközöltetnek.

Kávéház

a piazza Giardinó-pubblicó-n (Népkert-tér) eladó. Bővebbet Caffé Trionfó, piazza Giardino.

Csima Sándoraz Ilona-fürdő volt fűrdőmestere
Fiume, via dei Molini 1. sz. I. em
(Ružić-féle ház.)**Tyukszeműtő és
masszirozó.**

Neje masszirozónő. Ajánlja magát a n. é. közönség becses figyelmébe.

Telefon szám 686.

Il callista**Alessandro Csim**ha aperto in casa Ružić
Via dei Molini, I piano un**Ambulatorio da callista
e massaggiatore per signori.**Il massagio alle signore
verrà fatto dalla sua con-
sorte. Telefono 686.**Fiatal ember,**

ki a magyar és német nyelvet bírja, hivatalozgái vagy bármely állást keres. Cim a kiadohivatalban.

ABBAZIA,„Nemzetközi Hálókocsi Társaság“
fürdőtelepe egész éven át nyitva.Iroda: **Stefánia szálloda.**Sürgőnycim: **Kuranstalten Abbazia.**Egészen új berendezés. A fürdőigazgatóság összes épületei renoválva és a leg-elegánsabban ujonan bebútorozva. Lift, villamos világítás, meleg- és hidegvízvezeték, tengerifürdők. A fürdőigazgatóság épületei: **Stefánia szálloda, Quarnero szálloda és kávéház, 1-ső 2-ik és 3-ik számú dependance, Amália, Angiolina, Flóra, Laura, Mandria, Slatina villák stb.**

A társaság szállodái a fürdőhely központjában, a híres babérodőben a tengerparton, a legnagyobb, e nemben egyedülálló kényelmet nyújtják. (Angiolina tengerifürdő a Quarnero szálloda mellett, Lajos Victor főherceg meleg tengerifürdő és gyógyfürdő a Stefánia szállóval és a 2-ik számú dependanceval közvetlen összeköttetésben.)

A **Quarnero kávéházban**, a **Glacier pavillonban**, a **Stefánia szálloda** télikertjében és nagy éttermében naponta hangverseny. Az elegáns nagyközönség találkozó helye.

A legjobb híru konyha. Saját borpince, 25 féle francia pezsgő. Nagy társalgóhelyiségek, olvasóterem, zeneterem, játéktér, télikert, jól szellőztetett magas étterem nagy kiterjedésű saját park, gyönyörű kilátással a fiumei öbölre (Quarnero) és a szigecsoportra (Veglia, Cherso).

A **Stefánia szállodában** minden nyelven beszélnek. Tudakozódásra szíves készséggel válaszol a „Nemzetközi Hálókocsi-társaság fürdőtelepeinek igazgatósága.“**Abbazia Stefánia szálloda.****Tüchtige**

Wiener haus schneiderin empfielt sich den werten damen. Anna Depetris, Fiume Sušak, Strossmayerova ulica 60 III. Stock.

Hol vesszük a **legizlésebb és legolcsóbb** ékszereket?**Engelsrath J.-né**Fiume Adamich-tér és **Abbazia, villa Stiglic**, szemben a vásárcsarnokkal.

Arany, ezüst, drágakő és régészeti áruk legnagyobb raktára.

Órák, moretti különlegesség, fiumei és abbaziai emlékek.**Legolcsóbb árak.****Saját műterem** órák és mindenféle ékszerek javítására, átalakítására és készítésére.

Telefon sz. 758.

HIDETÉSEKET

felvesz a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatala.

Fenttartott hely a Fiumeban levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; **Dr. MIZZAN A.,**

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385.

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizetek, toalettcikkek és szépítőszerek, stb. stb.

Alessandro S. Szántó

Via Governo 14 - FIUME - (Corso) Telef. 46.

Higiéniai-, gummiáru-, orvosi és orthopediai műszer, kötszer, gumiharisnya, toilette cikk és illatszer üzletét megnyitotta.

Orvosi és orthopediai műszerek gyorsan és mérsékelt árban javíttatnak.

Ha aperto il suo negozio con grande assortimento

Articoli Igienici. di Gomma. Strumenti Chirurgici ed Ortopedici. Bendaggi. Calze elastiche. Articoli da Toilette. Profumerie, ecc.

Si assumono riparazioni di Strumenti Chirurgici ed Ortopedici.

Jutányos áru butorok!

FIUME, Via San Vito 3, 5, 7.

CAMERA RIKÁRD

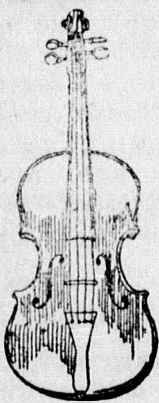
Stopár G.-cég képviselője. — Fiume.

2 ágy (egy helyre való).....	18.— frt
2 éjjeli székény.....	12.— "
2 szekrény (Chiffon).....	26.— "
1 mosdó-szekrény.....	3.20 "
1 asztal.....	3.50 "
1 tükör.....	1.50 "
1 kép.....	2.— "
4 szék.....	3.50 "
1 köpő áda.....	—80 "
1 törülköző-tartó.....	—80 "
teljes szobaberendezés	71.— frt

Egyszerű teljes szobaberendezés, fényes gör. stílus	100.— frt
Teljes szobaberendezés, fényes görög stílus, márványdíszszel	125.— "
Teljes szoba - berendezés, matt, ó-német stílus, márványdíszszel	145.— "
Konyhakredenc	13.— "
Konyhaszekrény 4 fiókkal	16.— "
Ágyrugany	5.— "
Összecsukható vaságy gummival	11.— "

Fa-ágy, fényes (egy helyre való) ruganyval 14.— frt.

Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Tóth Elemér.** —**REMÉNYI MIHÁLY**műhegedű-készítő. A magyar kir. Zeneakadémia szállítója
Budapest, VI., Király-utca 58. szám.

Ajánlja dus raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterhegedűk, gordonkák és vonókban, legújabb hegedűalaku tokok szolid, finom kivitelben. Gyanták, álltartók, hangjegyalványok a legcélseztűbb formában.

Quinttisza és tartós hangversenyhurok,

melyeket a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burmester, Grünfeld, Arányi, Geyer Stefi, Vecsey, Földes, Bürger tanár urak hangversenyeiken használnak előszerzetettel.

E. HÖNIG**STABILIMENTO CROMO-LITO-TIPOGRAFICO**

Con grande Deposito di Carta

Via Ciotta 28. FIUME Telefono No. 319.

Esegisce commissioni di qualsiasi lavoro si in **Cromo-litografia** che in**TIPOGRAFIA,**

secondo i sistemi piu recenti.

Garantisce il perfezionamento del lavoro unendo a questo sollecitudine e mittezza dei prezzi.

Si distingue nelle specialità di Reclami Artistici di grande effetto, così pure per Preventivi, Prezzi correnti ecc. ecc.

Hönig E. kő- és könyvnyomdája